

Ile kosztuje
energia?



W porównaniu do 2019 roku, ceny energii elektrycznej w Polsce wzrosły o niemal 90%.

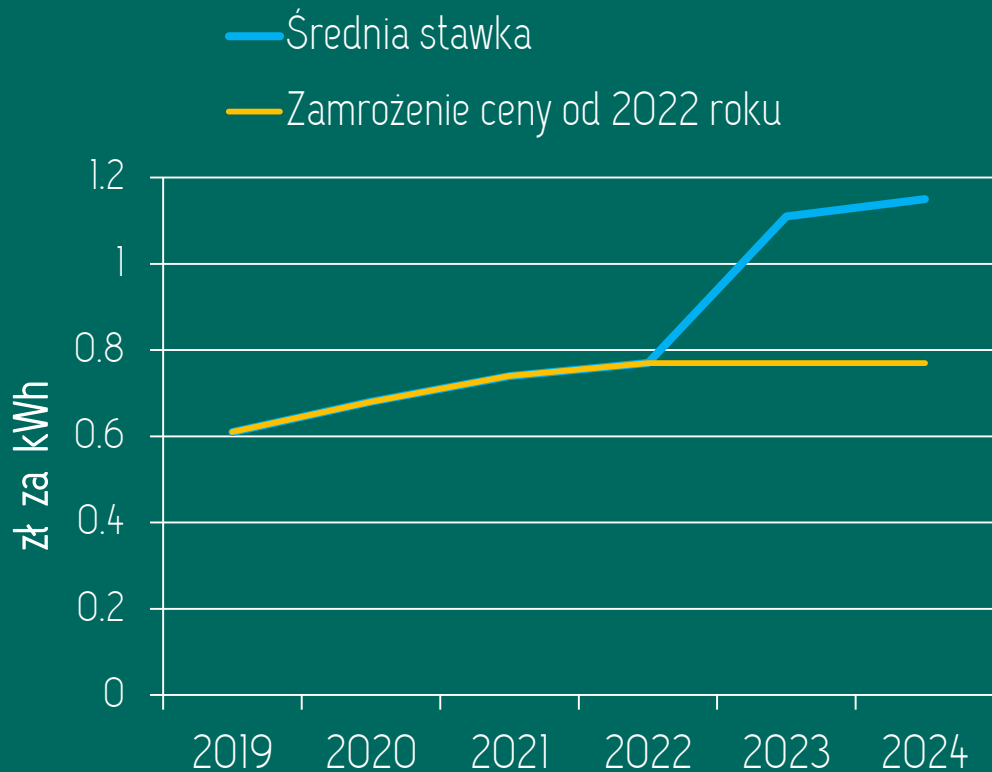
Dlaczego tego nie widać w rachunkach?

Zamrożenie stawek za energię elektryczną dla gospodarstw domowych na poziomie z 2022 roku.

To 26% więcej niż w 2019 r., ale jednocześnie od 2.5 roku ceny zmieniają się tylko w małym stopniu.

Ile kosztuje energia elektryczna?

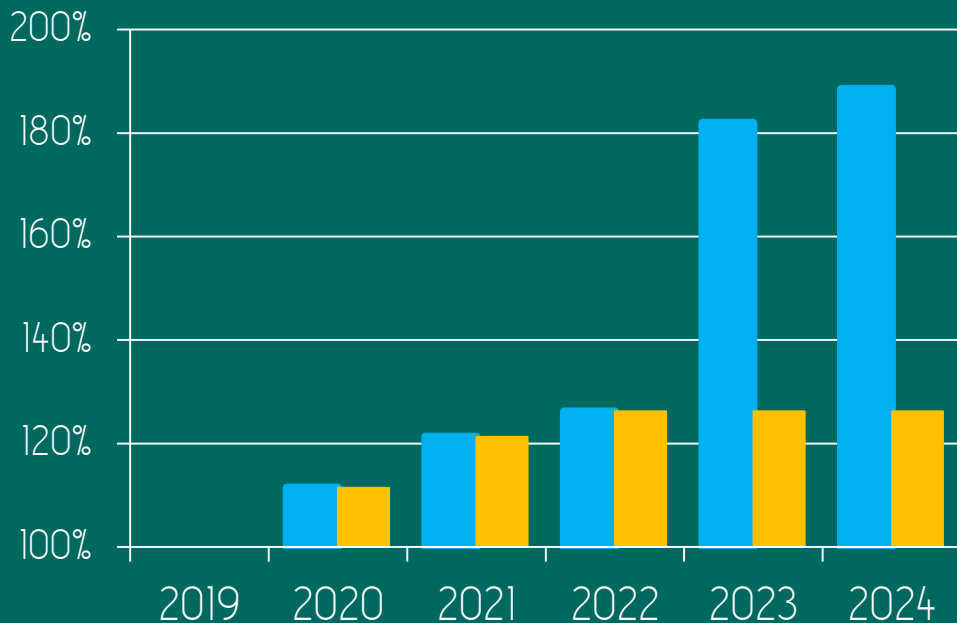
(średnia dla gospodarstw domowych)



Jakie to są zmiany w procentach?

(w relacji do 2019 roku)

■ Średnia stawka ■ Zamrożenie ceny od 2022 roku



Skąd się bierze cena energii elektrycznej?

- Energia kupiona od elektrowni
- Dostarczenie prądu (dystrybucja)
- Opłaty regulacyjne (np. kogeneracyjna, mocowa, OZE, itp.)
- VAT i akcyza
- Inne dodatkowe (zależą od dostawcy)

Co oznacza
„zamrożenie” cen?

„Mrożenie” cen kosztuje

Koszty wytworzenia i dostarczenia energii elektrycznej rosną z roku na rok.

Na mocy prawa, usługodawcom nie wolno pobierać innej stawki niż w 2022 roku do pewnego limitu zużycia.

Różnicę między kosztem wytworzenia i dostarczenia energii, a pobranymi od klientów opłatami pokrywa budżet państwa.

Mechanizm „mrożenia” cen

Wytwórcy energii elektrycznej z mocy prawa przekazują pewne kwoty na Fundusz Wypłaty Różnicy Cen.

Ten Fundusz miał w założeniu rekompensować straty dostawcom energii dla gospodarstw domowych.

Tyle, że Fundusz wypłaca dostawcom więcej, niż wpłacają wytwórcy.

Przykład

Grupa ORLEN

- Wpłaciła (jako wytwórca i obracający) ok. 8 mld w pierwszym półroczu 2023 roku.
- Otrzymała w tym samym okresie (jako dostawca energii) ok. 13 mld zł.

Naturalnie, część deficytu Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny nie była w ramach tej samej grupy kapitałowej, a pomiędzy osobnymi firmami.

Fundusz Wyłaty Różnicy
Cen się nie bilansuje.

Deficyt Funduszu Wypłaty Różnicy Cen nie zaskakuje.

Od 2022 roku planowano, że środków w FWRC nie wystarczy na sfinansowanie rekompensat dla dostawców energii.

Prawo zakładało finansowanie tej luki ze środków Funduszu Przeciw-Covidowego, czyli obligacji emitowanych przez BGK.

Subsydiowania energii z
kopalin było częste przed
agresją Rosji na Ukrainę

IMF obliczył, że w 2022 roku subsydia do paliw kopalnych przekroczyły 7% światowego PKB. Rok wcześniej było to ok. 5%. To więcej niż na edukację.

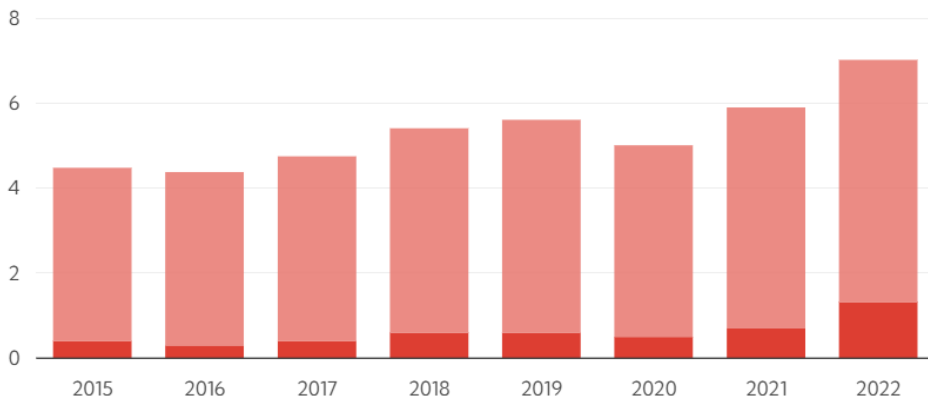
W niewielkiej części finansowano dopłaty dla kopalń. W zdecydowanej większości to mechanizmy zachęcające rodziny do zwiększenia wykorzystania energii (administracyjne obniżanie cen, np. dopłaty).

Subsydia do energii z kopalin pochłaniają 7% PKB

Fossil fuel subsidies topped \$7 trillion last year

(total fossil fuel subsidies, trillions of USD)

■ Explicit subsidies ■ Implicit subsidies



Source: IMF staff calculations.

Note: Figures from 2019 onwards use projections for fuel use. Explicit subsidies: undercharging for supply costs. Implicit subsidies: undercharging for environmental costs and forgone consumption taxes, after accounting for preexisting fuel taxes and carbon pricing.

Wnioski dla polityki pieniężnej

Ceny energii rosły w znacznym stopniu nawet niezależnie cen nośników energii na rynkach światowych. Istotną rolę odgrywają koszty dystrybucji oraz koszty uprawnień do emisji CO₂.

Tu opisana jest głównie energia elektryczną, ale podobnie sytuacja wygląda z ogrzewaniem.